

Det foreslås, at reglerne om sigtedes og tiltaltes aktindsigt i straffesager samordnes og placeres samlet i kapitel 66, der bærer overskriften »Sigtede og hans forsvar«.

De gældende §§ 745-745 b findes i kapitel 67 om »Almindelige bestemmelser om efterforskning«, der er placeret i afsnittet om »Sagens forberedelse, indtil tiltale rejses«. Disse bestemmelser om aktindsigt anvendes imidlertid i praksis også senere under sagen, jf. herved også den udtrykkelige regel i § 745 a om, at begrænsninger i sigtedes aktindsigt hos forsvareren kan udstrækkes, indtil sigtede har afgivet forklaring under domsforhandlingen.

Det foreslås på den baggrund at flytte reglerne om sigtedes og tiltaltes aktindsigt til retsplejelovens kapitel 66 om sigtede og hans forsvar. Hermed understreges, at de foreslåede regler i §§ 729 a-729 c om verserende straffesager gælder under hele sagens forløb, herunder under en eventuel anke. Samtidig bliver det samlede regelsæt mere overskueligt, når reglerne om sigtedes og tiltaltes aktindsigt i afsluttede straffesager samles i den foreslåede § 729 d, der således afløser både retsplejelovens § 41 og forvaltningslovens § 18.

De foreslåede regler i retsplejeloven omfatter ikke anmodninger om aktindsigt i straffesager behandlet hos andre administrative myndigheder end politiet. Hvis en straffesag behandles af politiet efter at have været behandlet af en anden administrativ myndighed, gælder de foreslåede regler i §§ 729 a-729 d imidlertid også for anmodninger om aktindsigt i det materiale, som politiet har modtaget fra den anden administrative myndighed.

Ordlyden af retsplejelovens § 835, der bl.a. angår aktindsigt, når tiltale er rejst, stemmer ikke på alle punkter overens med de væsentligt nyere regler i §§ 745-745 b. Uanset ordlyden af § 835 har forsvareren og tiltalte imidlertid i dag altid mindst adgang til aktindsigt, i det omfang §§ 745-745 b bestemmer, og fremover vil forsvareren og tiltalte tilsvarende altid mindst have adgang til aktindsigt, i det omfang §§ 729 a-729 c bestemmer. § 835 foreslås ikke ændret, da det efter Justitsministeriets opfattelse rejser spørgsmål om en mere grundlæggende modernisering af hele kapitel 76 (og eventuelt også kapitel 77), hvis sproglige opbygning i vidt omfang er uændret siden retsplejelovens vedtagelse i 1916.

Til § 729 a

Formålet med bestemmelsen er at fastsætte regler om forsvarerens aktindsigt og om sigtedes adgang til aktindsigt hos forsvareren. Bestemmelsen bygger i

vidt omfang på retsplejelovens §§ 745 og 745 a, der samtidig foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 33.

I overensstemmelse med sprogbrugen i kapitel 66 i øvrigt og for at undgå unødigt komplicerede bestemmelser anvendes i lovteksten alene udtrykket »sigtede«, der imidlertid naturligvis også omfatter tiltalte.

Ligesom den gældende § 745 er bestemmelsen udtryk for en gennemførelse af kontradiktionsprincippet i straffesager. På grund af de særlige forhold, der gør sig gældende i straffesager i sammenligning med civile sager, fokuserer bestemmelsen på *forsvareren*. Det er forsvareren, der har adgang til løbende aktindsigt med få begrænsninger, hvorimod sigtede personligt kun via forsvareren og med yderligere begrænsninger har adgang til løbende aktindsigt i sagens materiale. Bestemmelsen er på disse punkter i fuldstændig overensstemmelse med gældende ret.

Stk. 1 er medtaget, fordi det er nødvendigt at nævne begrebet en forsvarer, før der (i stk. 2-4) fastlægges nærmere regler for forsvareren. *Stk. 1* indeholder henvisninger til reglen om valg af forsvarer i retsplejelovens § 730 og til reglerne om beskikkelse af offentlig forsvarer i retsplejelovens §§ 731-735, men har ikke nogen selvstændig betydning.

Stk. 2 foreskriver, at retten af egen drift skal meddele forsvareren kopi af indførsler i *retsboerne* vedrørende sagen. Retsplejeloven indeholder ikke i dag generelle regler om forsvarerens adgang til aktindsigt i retsbogstilsførsler vedrørende sagen, men der er ikke nogen tvivl om, at forsvareren har en sådan adgang.

I forbindelse med moderniseringen af reglerne om aktindsigt foreslås derfor en udtrykkelig regel om forsvarerens adgang til aktindsigt i retsbogen, bl.a. fordi der også foreslås en udtrykkelig regulering af *sigtedes* adgang til aktindsigt i retsbogen i tilfælde, hvor der ikke er nogen forsvarer, jf. nedenfor om § 729 b. I den forbindelse foreslås nogle eksisterende specialregler om forsvarerens adgang til retsbogsudskrifter ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 38 og 40.

Forslaget indebærer, at retten af egen drift skal sende en kopi af indførsler i *retsboerne* vedrørende sagen til forsvareren, når en sådan er valgt eller beskikket. Reglen gælder ikke, hvis der ikke er nogen forsvarer, og retten skal heller ikke af egen drift meddele forsvareren kopi af retsbogstilsførsler fra perioden, før vedkommende tiltrådte som forsvarer. Derimod skal forsvareren naturligvis også fremover efter anmodning have kopi af retsbogstilsførsler fra perioden, før vedkommende tiltrådte som forsvarer. Denne situation foreslås ikke lovreguleret.

Indførsler i *retsboerne* omfatter også kendelser, herunder kendelser, som er indført i dombogen. I det